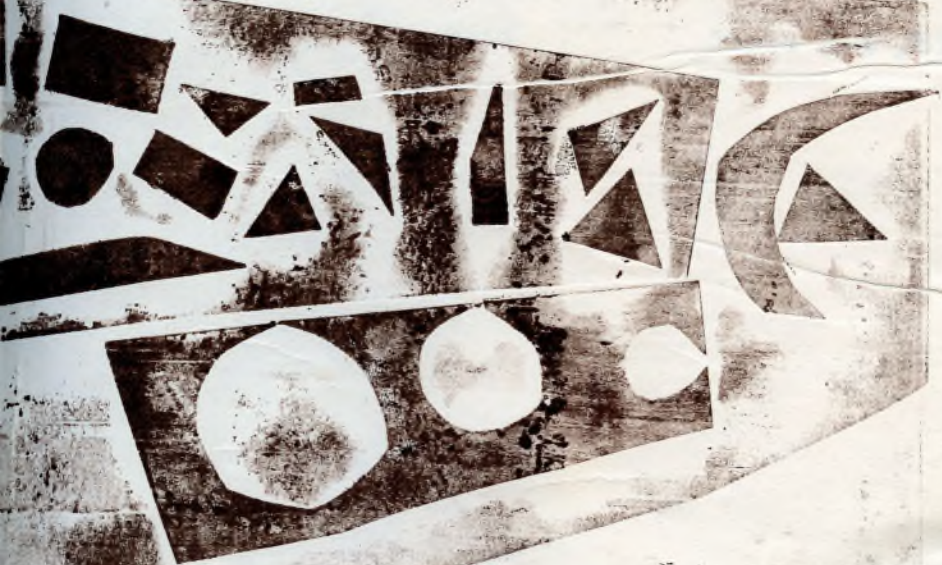

POTEM
NÍK
NICIVÝ

P O T E M N Í K N I Č I V Ý

ročník třetí

číslo 3-4 /81

podzim, zima 1981

P o t e m n í k n i č i v ý

o b s a h:

Úvahy, sdělení, názory

Zpráva o důkazu existence Boží /A.O./.....	2
O antisemitismu a sovětské inteligenci /N. Koržavin/.....	4

Jak psát - výběr z původní tvorby

Jak psát/R.K./.....	7
Říjen /R.K./.....	8
Neč stránkami sněže /R.K./.....	9
Půjdeme spolu po Karlově mostě /K./.....	10
Blues o velkém vedru /K./.....	11
Individualista /I.O./.....	12
Drobky chlebové /Z.R./.....	14
Sebevražda /Z.R./.....	15
Exkurse v blázinci /Z.R./.....	17
Užité šibuiči /V.F./.....	18

Písně D.K.

Ahasver /D.K./.....	21
Píseň o ztracené něžnosti /A.M./.....	22
Baba Jaga /K./.....	23

Román na pokračování - Mikrospánky

Mikrospánky - závěrečná část /D.F./.....	25
--	----

Informace a úvahy o některých časopisech

Chvála garážové hry /T./.....	29
Občasník Váhy /T./.....	32
Bez strachu, ale s rozvahou /T./.....	34
Ty jsi PAKO /T./.....	35
Časopis Vokno /V.K./.....	37

"Když chceš bojovat za pravdu, oblékni si raději staré šaty".

H. IBSEN

Ten, kdo tvrdí, že prý naše kultura neumožňuje pochopit, co se u nás děje a proč, nemluví tak úplně pravdu.

Uvedeného cíle sice nedosahují umělecká díla, u nás v současnosti vyráběná a kontrolovaná, ale jsou tu ještě možnosti importu. Naštěstí.

Ti, kteří rozhodují o tom, co náš filmový divák uvidí a o čem si jen nechá vyprávět, udělali tentokrát dobrý skutek. Pustili k nám film "nepřítel lidu", natočený v Americe na motivy Ibsenova díla.

Nehodlám tvrdit, že Ibsen geniálně předpověděl, co se bude dít v některých zemích v druhé polovině dvacátého století.^x Pozoruhodné však je, že Ibsenem nastíněný mechanismus likvidace "nepřítel lidu", se za ta léta nezměnil a v poněkud brutálnější podobě se dnes praktikuje úplně stejně.

Sledoval jsem film a chvílemi zapomínal na dobu a zemi, ve které se odehrával děj. Proč?

Úspěšný lékař městských lázní má vše, co stačí ke klidnému, epikurejskému životu. Obklopen svou rodinou se může oddávat tomu lepšímu, co s sebou přináší "falešné pozlátko" buržoasní demokracie. Místo toho se dá do boje za odstranění nákazy z lázní. Časem přeroste jeho snažení v boj proti nauce společenské. A právě tento boj je nesmírně současný. Snad současnější dnes, než mohl být tehdy.

"Ptám se, je-li dnes doba na to, aby každý mohl říkat, co si myslí. To možné není, protože není normální doba. Situace..../oje-
diněly smích v sále - pozn. T./ kdo si tak počíná, je nepřitelem lidu a nesmí mu být dáno slovo". Tato dobře známá slova hřímá z řečnické lavičky protivník, místní starosta, jenž má ve městě neomezenou moc. A dav mu souhlasně dopovídá: "Pryč s ním, ať táhne". Lékař je umlčen dříve, než smí veřejně promluvit. O jeho pravdu mu zmanipulovaná masa nestojí. Naopak. Taková pravda a takoví lidé ji provokují a nastavují masu zrcadlo její vlastní zbabělosti.

V zepětí, jako by snad Ibsen patřil ke generaci svých rodičů, se rozbíhá obvyklá represivní mašinerie: výpověď ze zaměstnání pro lékaře i jeho dceru, vyobcování ze společnosti s cejchem nepřítel lidu, věhružné anodiny, rozbíjení oken "neznámými pachateli", ultimatum k vystěhování.

Ve svém domě s vytlučenými okny, která se žádný sklenář ve městě neodvážel zasklít, uvažuje lékař o emigraci. Svou úvahu na toto téma zakončuje slovy: "V každé zemi je za co bojovat. Já jsem to našel zde a zde zůstanu". - A jde příkrývkami zacpat rozbitá okna.

Nejde o patetické gesto, ale o rozumově podložené jednání muže, který si ujasnil, o co mu jde a uměrně tomu se mění hierarchie jeho hodnot

^xLidé byli pronásledováni za své názory i v jiných dobách, než je naše.

Ve městě zatím probíhá podpisová akce, odsuzující lékařovo jednání. Někdo neví, ale všichni tuší, co lékař hlásá. Všichni podepisují. "Většina" občanů nestojí o lékařovo odhalení. A jak charakterizuje hrůdne díla poslušnou většinu?

"Kristus byl ukřižován za souhlasu dvau, masa přitakávala umlčení Galilea. Budou potřeba léta, než masa pochopí, co páchá".

- - -

Není tak trochu verující, že mnoho představitelů bezúhonné "většiny" z řad diváků, přítomných promítání "Nepřítele lidu", znu-
děně odcházelo sotva ve čtvrtině filmu?

Smutné je, že i zde se jedná o většinu zmanipulovaných lidí, neochotných analyzovat svůj vztah ke skutečnosti. Mnohem raději by na plátně viděli porno nebo disco film.

Moc totiž podporuje v mase její pudy, nikoliv rozum. Rozumem apelují na společnost "nepřítelé lidu", za což je stíhá od všech do-
dělávajících režimů zběsilá pomsta moci a nepochopení davu.

T.

Zpráva o důkazu existence Boží

Vždycky jsem cítil obdiv k polskému národu pro jeho jednotnost ve víře a v patriotismu. Ale bylo mi dáno se přesvědčit, že všude roste koukol mezi pšenicí, i když tohle byl spíše koukulek - prostě zrůdička. Mělo to asi metr pětapadesát a živé váhy asi sotva víc než 40 kg. Zkrátka - půl Poláka. Ale byl to učitel. A hned se mi připomnělo staré pořekadlo: kde je devětsadevadesát kantorů, tam je sto volů. A přestože to bylo jen půl Poláka, byl to docela určitě celý kantor a nejméně půldruhého vola. Představilo se mi to jako doktor pedagogických věd Teofil Parnicki. Ale protože tato zrůdička brzy pochopila, že mám jakési zbytky klasického vzdělání, považovala za nutné křdově očistit své křestní jméno, které by mi mohlo připomínat něco s Pánem Bohem. Hned proto koukulek /tohle zní moc něžně - snad tedy "kouklík/ - či vykuklík - no prostě vykuk/ vysvětlil, že je z pokrokové rodiny, ale nešťastné křestní jméno je dávné, rodové: otec, děd, praděd a asi už první lovec mamutů byl ateista Teofil.

Tak tento vykuk přišel k nám hlásat názory na svou zemi - vyčtené z Žonierze Wolności, z Rudého práva a moskevské Pravdy. Hlásal je skutečně statečně a všechno u nás se mu velice líbilo. Jak jednotni jsme na schůzích, jak jednotné máme odbory i mládežnickou organizaci. Protože mu bylo pláněm určeno hlásat své idee na Slovači, bylo mu podstoupiti jízdu rychlíkem zhruba devítihodinovou. Ačkoli byl silný kuřák, velice si pochvaloval, že se v ČSSR umíme vypořádat se vším, žádná nepravost netrpíme, takže v celém rychlíku krom záchodu nebylo místečko, kde by si mohl kuřák svobodně zakouřit. Velice si to pochvaloval a prakticky ztrávil jízdu v separaci na hajzlíku. Když pak zjistil, že nelze kouřit ani v restauraci ani při schůzích, jeho obdiv k našemu zřízení stoupal do nebeských výšin.

Na Spiši hrdinně vydržel i prohlídku gotického chrámu a ačkoli při přechodu kolem oltáře se mi jevil trochu nepevný v kolenou, nepadl k zemi a svůj ateismus tyčil až k nebeským kůrům. Horší bylo, když jsme se střetli se svatbou vstupující do chrámu. Velice se podivil, že v naší zemi existují takovéto buržoasní přežitky, ale ze svého nedhledu je chápal. Přiznal přitom, že jeho dcera Anna /jméno není po žádném svatě, ale po jedné partyzánce/ taky měla svatbu v kostle - to víte, nevydržela by s tchyní a ta jí teď hlídá ročního synka Jana Pavla - kdepak po žádném papežovi, ale po manželovi a tchánovi/.

Zatracená křestní jména, pořád je musel kádrově pucovat. Ale jinak byly jeho přednášky světlé, byly plné optimismu, že strana v Polsku zvítězí a zjedná si pořádek tak jako v ČSSR.

A pak po jedné přednášce byl místní funkcionářkou ve spišském městečku pozván večer do vinárny. A on pozvání přijal. A to neměl.

Ne snad proto, že v tom městečku byl zrovna den svatého Barouse, takže už v časných večerních hodinách kdysi jistě sličně spišské hnízdečko, dnes náležitě zhyzděné do nebe zapíchanými paneláky, se i s těmi věžičky kymácelo v alkoholových oparech. To soudruhovi z Polska nevadilo, chépal to jako buržoasní přežitek, který i u nás... Ale on sám vyčerpán hlásáním jedině p evdy o Polsku považoval za nutné zalít dobrým mokem internacionální přátelství s kyrou soudružkou. A to přece jen neměl dělat.

Když spišské hospodal kolem půlnoci vřela nejvyšším stupněm varu, já - skromný pozorovatel z koutku, člověk bhužel neobdařený žádnou vírou jsem na vlastní oči uzřel zásah boží spravedlnosti a považuji za svou povinnost o tom podat zprávu.

Cesty Pěně jsou asi vskutku nevyzpytatelné, protože všechno začalo od jednoho zadku, obepnutého v nádherných nových dřívěch. Majitel obého, zadku i dřín, zajisté potomek Jánošíkovské družiny obývající nyní panelák, se chvástal na celou hospodu, že tyhle dříviny mu vydají do smrti. Nevodržely. Jiný potomek Jánošíkovy družiny z horního sídliště vytáhl kuřlu a rozřízl mu ty dříviny /i se zadkem pochopitelně/. Pak vyskékaly další nože, krev tekla proudem, lítaly flašky, skákaly židle, houpaly se lustry.

Ale v našem státě /i v jeho spišské části/ je pořádek. Přijelo VB. Z nestalé tmy vylouplo baterkami milého ateistu Teofila, klečícího na zemi a vzývajícího ve své mateřštině panenku Marii.

Že policejní psi mohou být cvičeni na demonstranty - to už jsem někde slyšela, ale že naši Příslušníci jsou cvičeni na Poláky, to bylo pro mne novinkou. Kampak s nejapnými vtipy na zvolna chápaní esenbáky! Tihle spišští synci VB měli jasno ihned: je tu Polák, způsobil vzbouření v hospodě - mají viníka. A poradili si s ním. Pendrekem ho pěkně ne měkko upravili k pozdějšímu výslechu na stanici VB.

A já - nevěřící Tomáš - byl jsem svědkem důkazu existence Boží a podávám o tom svou zprávu: Existuje Bih, Nejvyšší Spravedlnost a současně Nejvyšší Intelekt, protože jenstákovyto je schopen trestat odpadlíky s maximálním smyslem pro humor.

Naum Koržavin: O antisemitismu a sovětské inteligenci

....."V armádě jsem pobyl všehovšudy dva měsíce a bylo to jedno z nejtěžších období v mém životě. Pro boj jsem se nehodil v žádném ohledu, především však kvůli své fyzické zaostalosti. Ostatní branci byli tvrdí chlapi zvenkova a všechny mé problémy pro ně byly hračkou. Nevěřili, že se nepřetvařuji. Pokud si uvědomíme tehdejší atmosféru, plnou historek o židech, kteří nechťejí bojovat za vlast ve válce proti fašismu a připočteme-li k tomu jednoho výtečníka, který tvrdil, že v civilu jsem známý fraier a sukničkář, nemohu se ani divit tomu, jak se ke mě chovali. Byl jsem ponižován a urážen. Všichni věřili těm hnusným pověstem a navíc mě povyžovali za názorný důkaz jejich pravosti. Přesto jsem nikoho z nich nepovažoval za podlého člověka, tím méně za antisemitu!"

....."Antisemita není pouze individuem, žijícím v zajetí svých předsudků. Tyto předsudky pro něj představují duchovní oporu a prostředek seberealizace. Tak by bylo možné charakterizovat antisemitismus vyskytující se mezi zakomplexovanými a nekompetentními představiteli sovětské inteligence.

"Nová inteligence" nevyrostal za jednu porevoluční noc, pokud tím nemyslíme nedostudované studenty a obratné karieristy. Vrstva jako taková ještě neexistovala, ovšem co existovalo, byly kádrové předpoklady na ni, tedy za jakých okolností může být člověk se vzděláním u koryta.

Nově vzniklá sovětská inteligence není inteligencí v pravém slova smyslu, má pramálo společného s tím, co se nám vybaví pod pojmem "ruské inteligence". Ta sovětská se liší omezeností umožňovaného vzdělání. Nelze mluvit o vzdělání, spíše o odborné přípravě. O takové přípravě, jež je zbavena obecných základů a neposkytuje získání odpovídající kulturní úrovně ani v humanitních oborech.

Historií sovětské moci se prolíná boj "nové inteligence" o moc, o své místo na slunci. Šlo a jde o boj povýšených, jejichž úlohou je ponižovat. Této vrstvě šlo vždy o to, vyřešit rozpor mezi talentovanými a schopnými a netalentovanými a neschopnými ve svůj prospěch. Tento rozpor lze vyřešit pouze užitím moci. "a tom je postavena sovětská moc, dnes to samotné vědí, ale vlastní přirozenost potalčit nemůže."

V "nově vzniklé třídě SSSR" je mnoho talentovaných a schopných lidí. Jejich závislost na svých protipólech je ovšem známa každému, kdo se aspoň částečně pohyboval v intelektuálních kruzích naší země. Byla to právě klika netalentované, ambiciózní inteligence, které udělala co bylo v jejích silách, aby zahubila "Novyj mir" Tvardovského, jenž nepředstavoval protivníka politického, nýbrž vytvářel základnu opravdové úrovně jí nedostupné a tím nebezpečné.

Zrození zmíněné vrstvy bylo hořkým plodem naší kulturní revoluce. V normální společnosti by nemohla aspirovat na sebe-menší pocty a pozice, zanikla by. Podmínkou její existence jsou nonnormální poměry a ty bude bránit jako svůj život.

Jedním z prostředků je antisemitismus. Jak již bylo řečeno, antisemitské předsudky jsou pouze oporou antisemitismu takového. Jeho podstatou v prostředí sovětské inteligence je lumpenbyrokratická doměnka, spočívající v tom, že v podmínkách nomenklaturní vlády jsou mocenské pocty jediným měřítkem všech hodnot. Tímto měřítkem je měřeno vše, pozici básníka a malíře nevyjímaje. Stát, který vládne všemu, těžko odolá pokušení, aby nevládl i na tomto poli. Nejde jen o odeologické působení a nátlak na umění, ale vůbec o povolení tvořit. Tím na sebe lumpen-byrokratická psychologie vyzrazuje, řečeno s Marxem, své největší tajemství, které zní: "Abstrahovat od talentu!"....."

- - -

....."Pokud si někdo může dovolit pronásledovat jiného jen proto, že dotyčný je židovského původu, bude takový člověk schopen na základě stejně opodstatněných důvodů pronásledovat kohokoliv, kdo je nepohodlný.

Tím chci připomenout, že antisemitismus vychovává činitele, nebezpečné celé zemi a národu jako celku.

Cožpak "kvality", které si osvojují při realizaci těchto špinavosti, nevyužijí také v jiných situacích?

Věřit tomu je obtížné.

sestavil a přeložil: T.

J a k p í š í t

je dobře
že nevím co píšu
o to více budu
ráno překvapen
až odejde
můj neodbytný přítel
na dlouhých tlustých nohách
právě tam
kam patří

R. K.

Ř í j e n

stáli jsme opodál, když vynášeli ráže
z podkrovních bytů
tlusté děti si na písku hrály pastelové modře
řidké vousy stařenek vstávaly černě při klekání

a stuhy
jak placatí hadi
svíjely červénky v žhnoucí klubko
Praha se válela v peřinách mlhy
jak kulička staniolu v hlavičkové plísni
nebe se už dávno nedotýkalo blesky
zapomenutých hříchů lidí
a jen si sem tam poplakalo
při vzpomínkách na zašlou slávu
mrazivým deštěm podzimního sentimentu

v ten den pedalo tolik hvězd
a stříkaly miliony vesmírných vodotrysků
že lidé pochybovali o existenci mléčné dráhy

R. K.

N a d s t r á n k a m i s n á ě e

soufám, že nečtu poslední stránku snáše
tříhlové orlice na mě civí
jako kočka do očí leklé ryby
strýc před smrtí zdědí jmění
a moje lásky zmizí za kulisami

přidušený lev kouřem cigarety
loví kořist jen o pálnoci
přítel Jan je opět bez závazků
a já shrabuji popel přestarým pohrabáčem

zlaté židle tančí čardáš v pochybném baru
sestra Magda odjíždí na Krym
a já dnes zametám již čtvrté schody

Na světě není tolik stínů
aby zaplnily ochozy mých přání
rémy se zaplňují nečekanými vztahy
nečinné skvrny od oleje
tonou pod koly kamionů
a mnohé zůstává nerozuzleno

stránky se smějí přidušeným smíchem
snad je to hudba neznámé krajiny
před probuzením utrhnu aslepoň biskupský chlebiček
z vyvráceného stromu
a pak se skutálím ze slavníku
zohaven touhle letní néledou

R. K.

Půjdeme spolu po Karlově mostě

Půjdeme spolu po Karlově mostě
s pusou se smíříš
bude jenom na tvář
Ukážu ti své přátele
sedící v hospodách na Klárově
a pobavíme se
A nebo kdybys chtěla
Třeba do divadla na Othella
mížeme - chodím vždycky v saku
A lístky budou - je to klasik
Orchestr svítidel a bagrů
nám zatroubí polonézu
Já se ti předpisově ukloním

 /tancoval jsem to jednou na plese/
a podáme si ruce
abychom se neztratili, jako se to stívá
A kdybys třeba chtěla

 Mého tátu včera odvezli
 Ve středu mu musím donést pomeranče
 Ty jsou lehko k sehnání
 Jsou jako slzy
Tak tedy kdybys chtěla...

Půjdu teď po Karlově mostě
Poznáš mě lehce
S tváří si budu stírat pomeranče

Blues o velkém vedru

Jdu a je vedro
Vedro k zbláznění
Mám na sobě svetr krásy
Týchle holky s dlouhýma nohama
A kabát jejich řečí
Vlněný záplatovaný kalhoty jejich vlasů
A jdu tímhle vedrem
Ulicí barů s kostkami ledu
Brejlatých učitelů
A bílých králů
Bar vedle baru
Jdu ulicí
Za vlajíci paprsky
Černého slunce
A oblíkám na sebe tebe
Zelenou košili
A zelenou sukni
A všechno
Až se zkrátka převlíknu
Do tohohle dlouhonohého slunce
A chystám se upadnout
Ale zvednou mě
Jedny dveře baru
Ze kterého vyklouzne do ulice
Leden

I n d i v i d u a l i s t a

Anča uznala své břicho už dostatečně nabubřelým i rozhodla se přivést své embryo na svět zcela legálně, cestou moderní dívky. Navštívila obvodního lékaře.

"Ale drahé slečno, vy sem nepatříte!", odbyla ji tlustá sestra. "A to můžete mluvit o štěstí, protože pan doktor by vás přetrh. Ženská bláznivá, jakto, že jdete takhle pozdě?"

Pozdě? Anča se musela těhotensky usmát. Vždyť je zdravá. Raději šla domů spát a přemýšlet, kam to tedy vlastně patří.

"Do Spálenky musíš, kóčo." radily jí dobře dobré přítelkyně. Vzala tedy břicho na vysokošolskou polikliniku.

"Ale slečno, vždyť vy tu nemáte kartu! A patříte sem vůbec?" Embryo až krízou nažskočilo při této větě.

"Já nevím, já tu ještě nebyla."

"A v jakým že to jste ročníku?"

"Ve třetím".

"No jo, milá slečno, ale vy jste tu měla být. Co takhle vstupní prohlídka, říká vám to něco?"

Anča se dlouze zamyslela. Pak si matně vzpomněla na krásné alkoholické opojení noci před onou vstupní prohlídkou. Zpívali si tenkrát : vstupní prohlídka, ze sukni vyhlídka, kupní nabídka.

"Prosím vás, sestři, nešlo by to trochu rychleji?", ozývaly se za Ančou hlasy.

"No tak to já teda nevím", odbyla ji sestra a rychle se věnovala ostatním studentům.

No, tak to já taky nevím, řekla si Anča a šla domů spát.

Leč pronásledována myšlenkou, že přece nemůže přivést na svět vyvrhelo společnosti, nesla Anča druhý den opět břicho do Spálené ulice.

"A nemohla bych si tu kartu prostě založit?", opatala se slečny u okénka.

"No jistěže mohla", odpověděla tato a kroutíce hlavou prostrčila okénkem kartu. Embryo zatleskalo ručičkami. Buďe ze mě občan, buďe ze mě občan, jásalo dívoce.

Krasopisně nadepsanou kartu nesla Anča do třetího patra, ke své lékařce.

"Milá slečno, ale tu kartu máte špatně vyplněnou. Musíte si jít dolů

pro novou". Embryo to vzdalo a omdlelo.

"Není vám špatně?", změnila sestřička starostlivě tón.

"Je"

"Tak si tu chvilku sedněte a pak si tam doběhněte."

Anča si vzala taxíka a jela domů spát.

Tak jí těhotenství vesele ubíhalo. Za několik málo měsíců se jí dokonce podařilo sehnat od fakultní lékařky potvrzení, že je zřejmě v jiném stavu a jakožto takové se doporučuje k přijetí do mateřské poradny.

Anča si tedy vzala taxíka a odjela do mateřské poradny, ačkoli se jí chtělo spát. Vítězoslavně vrazila sestřičce do ruky potvrzení.

"Ale maminko, vždyť vám tu chybí razítko. Buďte muset zpátky k vašemu lékaři."

"Ale...", namítla Anča, jenže sladounká sestřička už byla pryč.

Protože už neměla na taxíka, nastoupila Anča do tramvaje a protože vypli proud, zase z ní vystoupila a valila se do Spólené ulice.

Po Staroměstském náměstí korzovali Němci, vanul jarní vítr a Anča ucítila porodní bolesti. Embrya totiž ještě nemají tak pevné nervy, dokonce se u nich nevyvíjí ani smysl pro povinnost, pro řád.

Anča si lehla na dlaždičky a odevzdaně porodila, v hrdě vztyčené ruce třímajíc neorazítkované potvrzení, že je skutečně v jiném stavu, že se nejedná o žádnou levptu.

"Was ist das", ptali se Němci a jejich údiv ještě vzrostl, když ze sebe dítě nevydalo žádný křik. Vyrostl z něj odporný individu-
elista.

I. O.

D r o b k y c h l e b o v é

Napadalo
na dečku
pár chlebových
drobečků.

Za chvílenku
tvoje dlaně
ustaraně
slétnou na ně

jako motýli,
co se smluvili.

Jako vánek
v podletí
k desce stolu
poletí.

Snad zavadí
o malíčky,
snad se dotknou
prsteníčky

ruce tvé i mé -
snad se dotkneme.

Z. R.

S e b e v r a ž d a

Tak jsem se včera
trávila
a nehodu to
vyšlo.
Hned plno bab
strážníků
k nám na návštěvu
přišlo.

Všechny jsem pěkně
vítala
svým vypouleným
zrakem,
moucha mi jazyk
cucala -
našli nás pod věšákem.

Oči všech mile
utkvěly
na fialovém
břichu,
všichni tak hloupě
civěli
a mně to bylo
k smíchu.

Smrtelná křeč
mi na mnou tvář
šibalský kukuč
dala
pod věšák mezi
sekretář
mě s citem
vpresovala.

Prohlédli brzy
ten můj trik -
No škoda,
byla chyba.
Zapsali si to
do matrik

a mne teď moucha
líbá...

Z. R.

Exkurse v blázinci

- Máte tu pěkný blázinec,
to usnadňuje práci. -

/JDOU DÁL/

- A co postihlo tuhle klec? -
- Láska, která se ztrácí.-

/JDOU DÁL/

Z. R.

U ž i t é š i b u i č i

- aneb: nelezte pod rozjetá kola!

Nerad bych fušoval do řemesla duchovnímu otci šibuiči, jistému D. F., ale cítím se povinen přispět několika střípky k řadě sporů, které se kolem šibuiči vyskytly. /Např. šibuiči je prý odnož patafyziky, šibuiči je hloupost a pod./. Nebudu vysvětlovat, co je šibuiči /viz číslo 1/81 Pot. rev./ jen dodám, že je to všude kolem nás. Je ovšem potřeba umět se dívat. Vezměme například oblast dopravy.

1/ V Hrdlořezích došlo nedávno k tragické dopravní nehodě. Terénní automobil asijské poznávací značky narazil rychlostí 10 km/h /deseti kilometrů! / na sloup elektrického vedení. Oba cestující - muž a žena - byli na místě usmrceni. Tým přivolených specialistů zjistil na místě neštěstí pozoruhodné věci. Příčina nehody byla zcela záhadná a navíc mužovo tělo postrádalo pohlavní orgán. Nepodařilo se ho nalézt ani v přilehlém okolí. Nezkoušený strážmistr Kožešník navrhol vyhlásit po nezvěstném orgánu celostátní pátrání, byl však okřiknut velitelem výjezdové skupiny majorem Leošem, že se přece jedná o cizince - "Z toho by mohl být skandál. Raději neseďme naše v tulníky a psy, ti už našli jináčí ptáčky", rozhodl major s převahou zkušeného mazáka. Ovšem nenašlo se nic. Teprve když japonská ambasáda povolila pitvu obou usmrcených, došlo ve věci posouzení příčin nehody k radikálnímu obratu. Chybějící část řidičova těla byla nalezena v hrdele mrtvé spolujezdky - ně! Tato žena, oběť asijské perverze, se totiž za jízdy věnovala sání řidičova údu. Z tohoto pohledu je již příčina nehody zřejmá: chvilková řidičova nepozornost - náraz - smrt. Avšak prohlášení pitvu konajícího lékaře vyvolalo senzací: na tělech obou obětí nebyla totiž nalezena kromě osudného místa ani ta nejmenší oděrka, vnitřní zranění nebyla zjištěna. Ukázalo se, že příčinnou smrti ženy bylo zdušení. Nebýt její naruživosti, nehodu by přežila nejen ona, nýbrž také nebohý řidič, který ovšem za daných okolností vykřvácel během tří minut.

Na kuriózní dopravní nehodu reagovaly nejrůznější instituce. Ministerstvo dopravy dopnilo vyhlášku č. 100 o seznam zakázaných loch při řízení dvoustopých motorových vozidel. Sankce se pohybují d pokuty 20 Kčs až po několikaletý žalář.

Československá televize zakoupila prostřednictvím akciové společnosti Filmex-port v Holandsku sérii instruktážních filmů, aby se každý mohl podívat na to, co se nesmí provozovat pod hrozbou trestu.

Fedor M. byl vyhlášeným pijanem. K všeobecnému údivu mu dosud nebylo odebráno řídičské oprávnění na řízení mopedu značky "Stedion". Když se jednoho večera vracel ze zaměstnání na svém mopedu, zastavil se cestou jako obvykle v "Krčmě pod viaduktem" na několik sklenek. Po zavírací hodině se namol opilý vydal na zbytek cesty. Udělal však osudnou chybu. Ruksak, který používal místo skřivky a v němž si vozil do práce svačinu, cigarety a lahvové pivo, si Fedor omylem navlékl nikoliv na záda, ale na břicho. Za jízdy se pohroužil do hlubokého alkoholického spánku, ve kterém pokračoval i po pádu mopedu, zatímco jeho stroj se opodál točil napřízmo, dokud zřícenina nebyla postarčovala.

Stalo se na silnici Kežmarok - Mukačevo naskytl osádce kamionu Zbrovovky Brno phled na havarovaného mopedistu. Kamion zastavil a oba řidiči se pokoušeli Fedora vzkřísit. Zmatení polohou ruksaku se domnívali, že neznámá má nevhodně otočenou hlavu. Ve snaze dostat hlavu Fedora M. do přirozené polohy mu zlámali vaz.

V. F.

A h a s v e r

V zahradní hospodě
tak koncem září
usíná Ahasver
asi ho skličuje stáří

Tvéře má červený
to asi od větru
krčí se pod nebem
ve vytahaném svetru

Hodně jsem viděl
ale málo zažil
hodně jsem zažil
ale málo viděl
Proradná věčnosti
zimou mě objímáš
v botech od sešlosti
hladím rezavou židli
ze schnilého listí klíčím tu nový život
na starý se snažím zapomenout

V zahradní hospodě
zežloutlé podzimem
opil se Ahasver
předobrym krvavým vínem

Blázen vítr zafoukal
stromy se zasmály
smrti jež z povzdálí
čaj s ružem upíjí

hudba + text D. K.

P í s e ň o z t r a c e n ý n ě ž n o s t i

Něco křehkýho je v písni
která mi stále uniká
kam něha smí
nesmíme my
Zpěvačka se převlíká

Na paravánu rýsuje se
silueta blankytná
zatímco se oko s tmou
potýká
Kam něha smí
nesmíme my
Zpěvačka
se převlíká
pořád převlíká

Jen vyhrát zvítězit
a všem to natřít
uhnout se ráně a jít dál
a něha neví kam má patřit
Bílej pes štěká vprostřed skal

Něco křehkýho je v hlasu
který mi stále uniká
Kam něha smí
nesmíme my
Zpěvačka
se převlíká
pořád převlíká

B a b a J a g a

Já vím že Baba Jaga nejní
Ale povídej mi aby byla
Kulhavá jak hodina
Kyselá jak kalina
Ošklivá jak noc

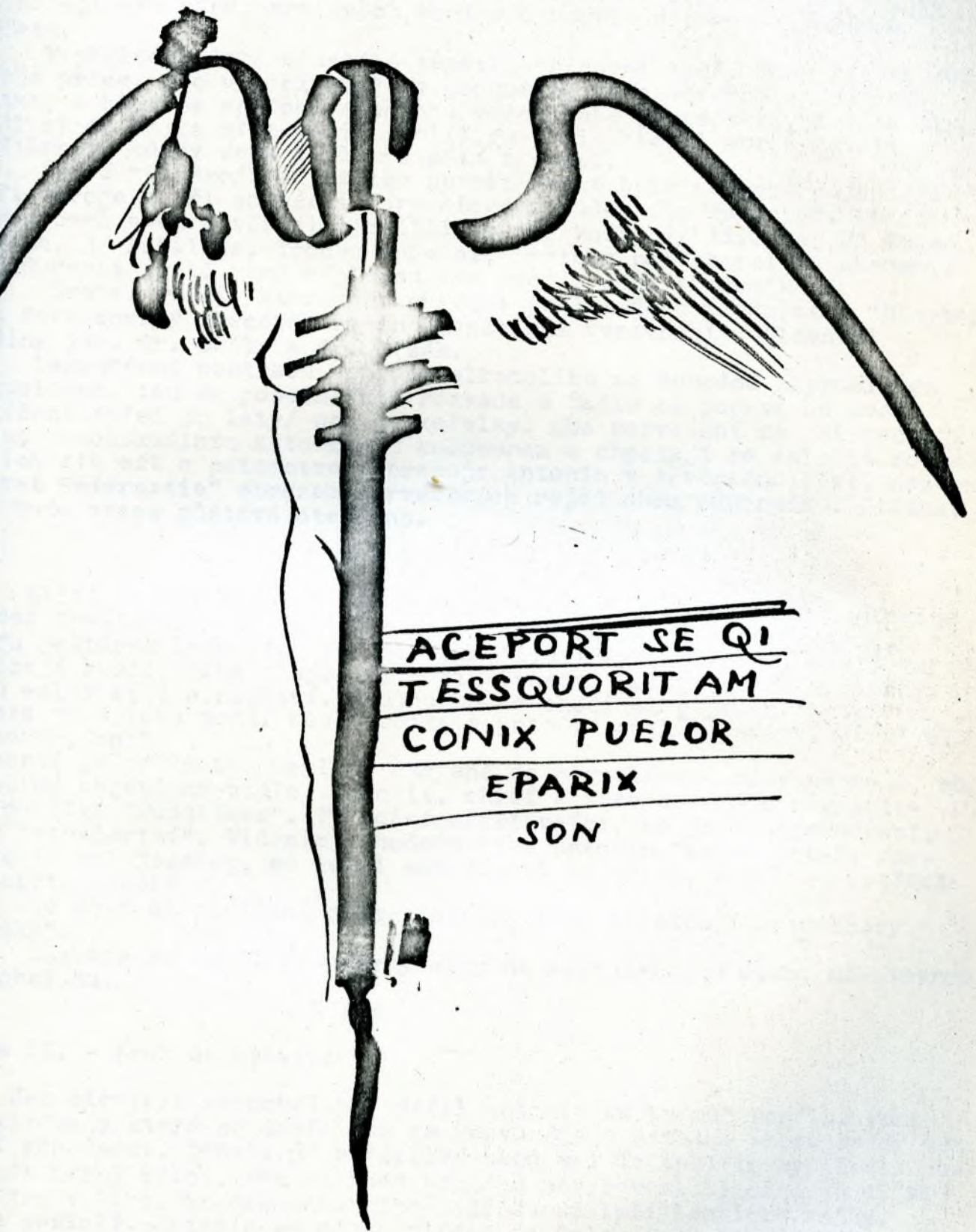
Já vím že velbloudi nejsou
Ale povídej mi aby byli
Hrbatí jak hora Říp
Žízňiví jak hejno ryb
Pomalí jak noc

Já vím že labutě nejsou
Ale povídej mi aby byly
Heboučké jak tvoje dlaň
Velebné jak lásku chraň
Zářivé jak noc

Já vím, že láska nejní
Ale povídej mi aby byla
Bílá jako labutě
Krásná jako najdu tě
Nádherná jak noc

text: K.

hudba: D. K.

ACEPORT SE QI
TESSQUORIT AM
CONIX PUELOR
EPARIX
SON

Hlava I. - Kočující dělo

Antonín byl právě v tvůrčím rozmachu. Byl v posledních dnech netolik sám sebou, že se jeho přátelé rozhodli objednat pro něj ve výprodeji dva páry partiových koní a u vojska nějakou vyřazenou lafetu.

V poslední době neustále tvořil, pracoval nocí. Dnem ne, to měl mnoho práce. Ale v noci, když ho probudila jeho důvěrně známé zvířátko, a když se opláchl studenou vodou, aby je zapudil, tak to šlo. Sedl si do kouta místnosti, poblíž ruky si položil zbraň /kvůli ještěrkám, kdyby zase lezly po zdi/ a začal.

Právě měl dvojí důležitou práci: První bylo vědecké pojednání "Tři zdroje a tři součásti harmonického duševního rozvoje". Práci dokončoval a na závěr ji rozdělil do tří knih: 1/ Idiocie, 2/ Imbecilita, 3/ Debilita. Trochu spěchal, protože potřeboval na akademii věd dorazit ještě před výplatou /ne svojí, pánů akademiků/.

Druhou práci, kterou se chystal poslat do nakladatelství "Playboy" byl dokončovaný obscénní román "Manželské vyrovnání". Hlavními hrdiny jsou dr. Skála a dr. Plzák.

Legendární postrach českých alkoholiků se dohodne s proslulým sexuologem, ten se posedmnácté rozvede a Skála se poprvé od svého vyléčení /před 30 lety/ napije kořalky. Obs rozvedení se pak nechají oddat homosexuálním katolickým kněžourem a chystají se založit rodinu. Jejich starost o potomstvo zobrazuje Antonín v závěrečné části nazvané "Vivat Pederastia" obrazem perverzních rejďů obou odborníků. Otázka, kdo bude otcem zůstává otevřena.

X X X

Blíží se svítání a s ním odchází procesí příšer, které Antonína v noci navštěvují. On je dobře zná a dokonce je má pojmenované. Houfu ještěrek lezoucích po zdi říká "lištičky", škorám, kteří mu vylézají z uší, říká "hajzlíci". Ti škorové dělají různé neplechty. Jsou velmi čilí a rejdiví. Koušou ho do chodidel a jeden z nich mu vyleze na špičku nosu. Koulí očima a posmívá se: "Čau anton, bláp' si to hovna, co?"

Nejhorší je podřezané neuvně nacpané do porcelánové mísy na regál, co se někdy objeví na stole. Chroptí, chrčí a krev cčké a cčké. Antonín mu říká "Budulínek". Ti noční návštěvníci, co jsou pojmenovaní, jsou "standartní". Vidčným náhodným říká Antonín "externisté". /Neuvněno to byl jezevec, co ležel Antonínovi na prsou, nedal se setřást hlasitě funčl/

Ale dost už povídání o legráckých, které zpestřují Antonínovy slušky".

Antonín se napil francovky alpy na vzpruženou a čeká, až otevřou samoobsluhu.

X X X

Hlava II. - Kruh se uzavírá

Jen otevřeli samoobsluhu, mířil Antonín ke "svému" regálu. Paní pokladně s které ho dobře zná se znovu /jako ostatně skoro každý den/ neví odhadnout, jestli je střízlivý nebo ne. To tak! To by člověk musel být pěkný idiot, aby si hned po ránu nevyrovnal hladinu, když už je týden v lihu. Na dně nákupního košíčku už leží lahvička vodky. Člověk poskočí. Antonín se náhle plácne do čela. Proboha, je večer pozváná večírek. Přidává další lahve. Kiks nastal u pokladny. Svým neuvně

vyvinutým poprsím do Antonína též vrazí jedna jeho kamarádka a hlasitě se k němu má. Dvě dívky z personálu samoobsluhy si šuškaří cosi o kurvách, které se ráno vracejí z šichty.

X X X

Měly však pravdu jen částečně. Antonín byl přece relativně slušný člověk. Kamarádka byla zvláštní osobností. V občanském průkazu měla razítko, že je uklízečka a někteří lidé o ní tvrdili, že jim připadá lehce debilní. Vůbec nebyla debilní. Jenom zvláštní. Bydlila zcela sama v malé garsonce pár ulic od Antonínova bydliště a tantěž také přijímala různé návštěvy. Antonín ji znal asi dva roky. /Jednou ráno, když se probíral z agonie po flánu ji našel opilou u dveří svého bytu/. S ní čas od času realizoval /spíše páchal/ svůj pohlavní život. Antonínologové se v názorech rozcházejí - jedni tvrdí, že je zcela impotentní, jiní, že se pod maskou skrývá duševně těžce narušený sexuálně zvrácený psychopát. Pravda je obojí. Po většinu roku impotentního Antonína chytá /tak jednou za kvartál/ posednou touhu "se pobavit". Příliš zaměstnaný, než aby si hledal partnerku, odebírá se Antonín ke své přítelkyni. Licos jí nevdá, protože je - ne sice debilní, ale připustme - trochu primitivní. Rozběsnění silnou kořalkou se pak pobaví do sytosti oba. Sousedé tu noc zpravidla nespí.

X X X

Antonín chtěl vzniklou situaci trochu zařát do autu. Pokladní na něj vrhla pohled: "Všechno je mi jasné". Ne, snad, že by se za svou přítelkyni stvrdil, ale přeci jen...

X X X

Vyšli ze samoobsluhy a pokladní s vedoucím a dvěma z oddělení pečiva se dívali skrz výlohu na Antonína a jeho kamarádka. Trčely mu obou kapes kabátu lahve, jednu měl v ruce a dívce připaloval cigaretu. "Von je vochlásta a vona kurva", říkají v samoobsluze.

X X X

Den uběhl jako rum kterému je těsno v láhvi: Antonín vyšel vratkým rokem z hostince "U perního kotle" a namířil k vešejným záchodkům na tanici metra. Vchrtl si několik hrstí studené vody do tváře a na otázku zaměstnankyně toalety jestli neslovil, řekl, že v hospodě mají ozbitý vasrlajtang. Pak poprosil o papírový ručník, utřel si bližej, zmáčený papír s bravurou přilepil na zrcadlo a s tvrzením, že je zapřísnělý abstinencem požádal dámu na toaletě /nesnášel vulgární výrazy jako hajzlbába/ aby se, nepřesahuje-li to rámeček jejích možností, o nejdříve kousla do prdele.

X X X

Večírek začal klidně a Antonín, vědom si svých stavovských poměrností, obrecel sklenky rychlostí, při níž se i ostříleným chronikám točila hlava. Jelikož měl za celý den značný náskok, zapoměl jak na črt jednu věc: Byl totiž "zlomovým okenářem". Autorem termínu byl sám Antonín. Po déle trvající opilosti náhle propukal patický stav s naprostou ztrátou sebekontroly. Dělal to už pak nebyl Antonín, byl to kdo jiný, byl to zosobněný pud ničivosti.

Tyto Antonínovy stavy, které se projevovaly napadáním osob, rozbíjením nábytku, zkrátka destrukcí všeho, co bylo na dosah, považovali dříve různí pozorovatelé jen za idiotské opilecké zábavy. Bylo to však něco horšího. Ten druhý, co zastupoval v těchto chvílích Antonína byl šílenec, ničící cílevědomě a bez váhání.

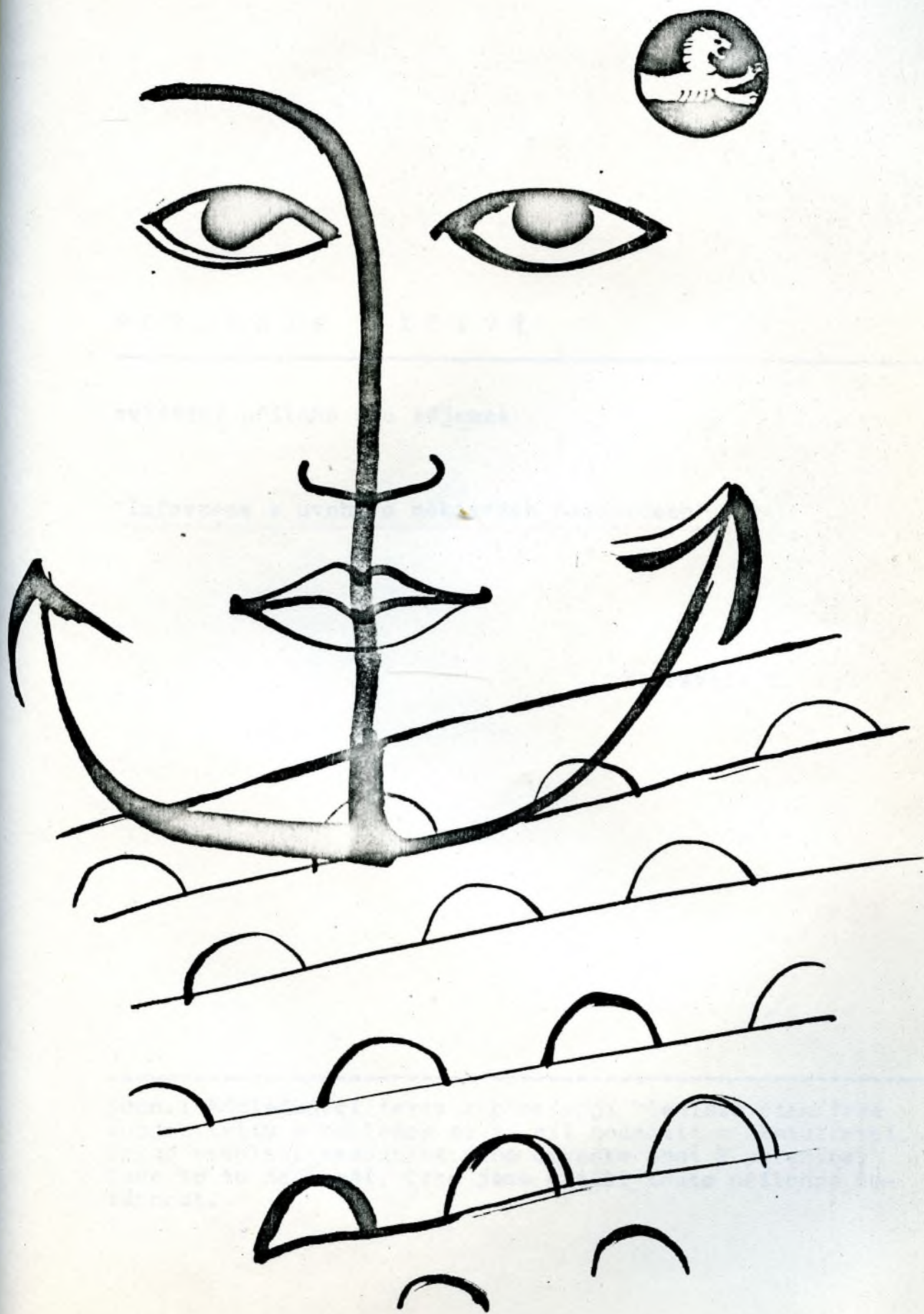
Vždycky, když se pak Antonín dozvěděl, co dělal, dostával zoufalé záchvaty úzkosti, propadal depresím, hrýzalo ho svědomí.

Musel se vždycky znovu opít do bezvědomí, aby zapomněl.

I tento večírek byl ve stylu "Velký třesk". Antonín se během krátké doby opil a nastalo okno. To co se později dozvěděl z vyprávění by člověk bez rozpaků označil za moderní apokalypsu. Obvyklé deprese. Antonín v pondělí po večírku pije "Umoдрé štky" na dluh, protože nemá peníze. Rum za rumem. Má strach. Musí přepít úzkost a bude zase sranda. Bojí se sám sebe - a to je tedy pak určitě se ožrat, než si nafackovat.

Fackovat nás budou jiní. A kořalku musíme pít, dokud to jde. Je totiž známo, že ti, kdož přijdou o krk, jsou zapřísněnými abstinenty.

D. F.

P O T E M N Í K N I Č I V Ý

zvláštní příloha pro zájemce

"Informace a úvahy o některých časopisech"

připravil: T.

pozn.: Následující texty zachovávají hledisko čtenářské subjektivity a nekledou si za cíl hodnotit a škatulkovat. Pokud vyvolají nesouhlas nebo dokonce chuť k polemice, bude to to nejlepší, čeho jsme chtěli touto přílohou dosáhnout.

Chvála garážové hry

/časopis "Garáž", čísla 4, 5 - léto, podzim 1981/

Okouzlující recesivní hraní a jeho hranice

Časopis "Garáž" mě okouzлил. Dlužno přiznat, že to okouzlení pramenilo především z vizuální stránky časopisu a z atmosféry veselosti jeho redakčních přátel s odznáčky s velkým "G", rekvizitami, jak už tomu ve společnosti recesistů bývá. Nazývám počínání "garážmistů" recesí, protože doufám, že své časopisecké počínání neberou příliš vážně. Pokud ano, je jim určen tento článek.

Lidé, tvořící "Garáž" si dávají, jak vyplynulo z časopisu a z některých rozhovorů, za cíl neprogramovost, zřejmě i nepolitičnost. Nejsem si ale jist, jestli si uvědomují, že takovýto náhled na věc je taky programem a taky politikou. Je to program nezájmu o program, je to politika nezájmu o politiku. Názor, který tvrdí, že vlastně každé dílo /v této souvislosti je myšleno především dílo literární/ je určitým zobrazením skutečnosti, vyjádřením vztahu ke společnosti atd., je sporný. /Naum Korževin - "Lidé, kteří se zabývají pouze zobrazováním svých emocí, jsou ubožáci. Za jejich emocemi se jim nic neotvírá - ani jim, ani čtenářům"/

Jaké je vlastně "Garáž"

Zastavme se u temat a problémů, kterými se autoři kolem "Garáže" zabývají. Již výrazové prostředky mluví za mnohé: deprese, zmrzačený Bůh, alkoholové výpary, zklamání v lásce, schizofrenní samota s vlastním zrcadlovým odrazem, nuda, únik do neskutečných fantaskních temat. A taky všechno stojí za sradlavý kovno, čteme v jednom příspěvku. Nechci tvrdit, že nic víc v "Garáži" není, ale popsaný styl se v časopise projevuje natolik markantně, že nutí k zamyšlení.

Jaký je svět přispěvatelů "Garáže"? Nechce se věřit, že by svůj časopis, plný nádherných fotografií, kreseb, grafik a

poctivé práce, dělali jen kvůli sebedokumentování, zaznamenávání vlastních emocí. Nemohu uvěřit, že "Garáž" nechce působit na své čtenáře. Jistě chce, ale je to možné takovým způsobem, jak vyzývají její básně a povídky? Dovolím si přirovnání: Napíšu a rozmnožím prohlášení, že všechno je na hovno /třeba smradlavý/. Opatřím prohlášení krásným výtvarným doprovodem a rozdám jej lidem. Těm lidem, kteří jsou ochotní číst a přemýšlet. Ale co se stane. Čtenář dychtivý neohnuté, neprocenzurované myšlenky se dozví jen to, co dávno ví. Je to bludný kruh, a východisko, ani snahu o něj sjem v "Garáži" nenalezl.

B u d e n ě k d e c h y b a ?

Časopis jako "Garáž", by měl, podle mého názoru, čtenáře provokovat k hledání vztahu k tomuto podivnému světu, kde samotná existence podobného časopisu je něčím nekonvenčním a progresivním a svým způsobem i riskantním. Tyto skutečnosti zavazují, ať už si to redaktoři "Garáže" uvědomují nebo ne. V našich podmínkách neexistence normálních časopisů se nelze omezovat na sdělování osobních pocitů nebo povrchní satiry na hromadnou dopravu. To konec konců není tak důležité, alespoň ne pro čtenáře, kteří čtou i něco jiného než "Garáž".

A přitom má "Garáž" výbornou technickou, grafickou a zřejmě i organizační úroveň. Navíc skutečně odráží myšlení mnoha přátel, kteří jsou zatím v zajetí stejných problémů. Jde o to, že časopis "Garáž" pouze odráží. Pouze konstatuje a nenabízí pomocnou ruku čtenáři při orientaci literární, politické nebo vzdělávací.^x Proč není v "Garáži" jediná úvaha, komentář, nebo glosa, jediná reakce na svět, řekněme "mimogarážový"? Zhrzené a odsvětštělá "díla" na stránkách "Garáže" nikomu oči neotevřou. A smysl nezávislého časopisu vidím v tom, alespoň se o takové "otvírání očí" pokusit.

^x Samozřejmě tím nemyslím texty z převzaté literatury, /článek "košny" nebo studie o individualismu/, které jsou výborné. Ovšem ze srovnání mezi příspěvky původními a převzatými vzniká dojem obrovského rozporu. Převzatými články jsou slabiny původních textů ještě více obnaženy.

Dr z ý p o k u s o b s a h u j í c í r a d u " j a k
n a t o "

Dovolím si "Garáži" nabídnout následující vzkaz, který se
bere jako pozdrav od Potemník revue.

Zkuste se zamyslet, proč vznikly všemi tak rozsáhlé zobrazo-
vané pocity beznaděje a nudy. Progres byl dříve a jestli bude
někdy později znovu, záleží taky na stavu otupělosti a rezignace
dnešních lidí, lhostejno jestli dělají časopisy nebo hrají ku-
ličky. Jde o to, snažit se překonat vlivy, které nás vrhají do
deprese a ne o to, stát se důkazem této deprese.

To, co se nám nelíbí, nestačí pouze negovat a brčet nad
svým neštěstím. /Většina autorů v "Garáži" nad sebou pláče, kdo
z nich ale uvádí, co proti tomu udělal? Není to pláč nad vlastní
neangažovaností a nezapojeností do něčeho smysluplného? - A od
toho tu máte "Garáž"!/

Únik ze sebeoplakávání nikdy nebude spočívat v jeho pouhém
popisování. Konec konců nejde o únik, ale o tvorbu určitých
hodnot, které nemusí být nevyhnutelně jen odvrácenou tváří a
negací toho, co existenci našich časopisů brání.

O b č a s n í k V Á H Y

- Severní Čechy, č. 9/81, příspěvky přinášené bez vědomí a souhlasu autorů, i těch mrtvých.

Časopis se tváří velmi vážně a filosoficky zahloubaně. /Patřičnějši by asi bylo říci - příspěvky v časopise, ale na rozpor mezi izolovanými příspěvky v časopise a Véhami jako celkem dojde řada později/

K zamyšlení jsou nabídnuty problémy životní orientace, vzpomínky na TGM, zmechanizování civilizace, emigrace a domov, Klíma, Nietzsche... a pak ještě něco úplně jiného.

Uznáme-li a nadále pomíneme pozitivní vzdělávací smysl toho, když opíšu několik traktátů z jiných publikací a udělám z toho kostru časopisu, kolem níž bez belké harmonie a logiky nalepím další příspěvky, zřejmě stylem "co mi lidi dají", tak celek nedává příliš dobrý smysl.

"Váhy" se z tohoto pohledu jeví jako svérázný /a dlužno dodet chudší/ suplent časopisů řekněme "zahraničních" a poněkud nedostatečná několikakusová reedice prací známých autorů.

Vedle tohoto celku, v němž díky kvalitám autorů do něj zařazených, není nouze o poučné /ale ne vždy moc nové/ myšlenky, působí překérním dojmem díla zřejmě z domácí kuchyně. Např. zrýmovaný a nic neříkající banální výkřik:

"V zemi, kde lháři učí děti poctivosti,
Tam my žijeme! V moři bez závisti.
Zde plavou zoufale našich těl cnosti".

Na tento druh "umění angažovaného" vyjadřuje zdrcující kritiku jiný článek, shodou okolností zařazený do stejného čísla jako citované věty.

"Demonstrace a protestní akce jsou v řadě případů velice funkční a v jistém smyslu a kontextu nevyhnutelné, nesmějí se však stát samoučelem či pouhou prezentací vlastního já. O těchto nebezpečích musíme vědět a umět jim mezi sebou čelit. Především u mladých lidí je riziko konstituovat své sebepojetí z negativních reakcí představitelů moci na jejich chování velmi vysoké".

Citovaná myšlenka není sice ani náhodou něčím novým, to se už ví dávno, ale plně vystihuje východiska lidí, kteří pak házejí své politické "objevy" na papír a z nepochopitelných důvodů si k tomu zhusta vybírají formu básně. Jestli se domnívají, že když zrýmuji konce některých vět, dostane jejich polopatické a každému dávno známé sdělení nějakou novou dimenzi, tek se mluví a bohužel šeredně.

Připadá mi opovážlivé strkat své dílaka mezi velikány, je smutné číst to pak a srovnávat.

Dost však topání časopisu, kde je docela hodně zajímavých příspěvků. Mohlo by to pak vypadat, že považují každé veřejné uveřejnění již někdo otištěné práce za projev ubohosti a neschopnosti k vlastní činnosti, které by měla na to, někoho zaujmout.

Tak to samozřejmě nemyslím. Jsem jen proti závislosti na přejímání příspěvků. To by snad bylo lepší si sbírání článků "odjinud" dát otevřeně za cíl. Byl by to výborný počinek, dělat pravidelně takový sborník k různým otázkám a příležitostem.

Poslední poznámky: proč jsou Věhy tak smutné? Že moc do smíchu není, to je pravda. Ale hledání východisek by mělo být spojeno s optimismem.

A dále - filosofie se nemá čemu smát? /V této době?/. Nemyslím čím nějaké vtípky, ale humoroschopnost je vlastnost velmi cenná. Nejen pro ty, kteří chtějí, abych parafrázoval V. K., v klidu přežít uprostřed Epikurovy zahrady.

Na ukázkou uvádíme jeden netypický příspěvek z "Vah". Ty typické si lze přečísti i jinde.

DOMOVNÍ PROHLÍDKA

Podle §83 odst.1 osobě u níž se prohlídka koná, musí být doručen odůvodněný písemný příkaz. Trvej na předložení písemného příkazu i když ti mohou tento příkaz podle odst. 3 §83 tr. řádu doručit až 48 hod. po domovní prohlídce.

Domovní prohlídku lze provést pouze po předchozím výsledku §84 tr. ř., poté co se nedosáhlo dobrovolného vydání věci. Trvej na tom, aby před zahájením prohlídky bylo zaprotokolováno, jakou přesně věc policie hledá - nezapomeň, že máš právo odmítnout protokol nebylo-li do něho zaneseno tvé stanovisko nebo poznámka.

Prohlídky se musí zúčastnit podle zákona dospělý člen domácnosti a třetí nezučastněná osoba. Věnuj pozornost jejímu výběru. Nedovoľuj, aby policie prohlédávala v místnosti bez přítomnosti tvé nebo tvé manželky, nebo dospělých dětí. Pokud ti nebude vyhověno, nech zaprotokolovat, že věci, které byly nalezeny v místnosti, ti nepatří, že tam musely být někým přineseny.

Žádej, aby ti byl byt po prohlídce uveden do původního stavu. Buď pečlivý při sepisování protokolu. Trvej na přesném popisu každé zadržené věci.

POUČENÍ PRO PŘÍPAD, ŽE U TEBE NAJDOU TZV: ILEGÁLNÍ TISKOVINY.

Čs. zákon nezná pojem ilegální tiskovina. Není trestné vlastnit jakoukoli tiskovinu. Trestné je pouze její rozšiřování §100 o pobuřování /při čemž je nutné "pobouřit" nejméně dvě osoby/. Odtud vyplývá že:

a/tiskovinu jsi vždy dostal poštou, byla ti vložena do poštovní schránky, byla ti zastčena pod rohožku a nemáš vůbec tušení kdo by ti ji mohl poslat nebo podstrčit §168 tr. zák. přímo stanoví, že nemáš zákonnou povinnost nález, obdržení či vlastnictví takovéto tiskoviny hlásit či ji odevzdat na policii.

b/tiskovinu jsi nikomu nedával číst, ani jsi nikomu neříkal o jejím obsahu. Tiskovinu nečetla ani tvá manželka, děti, rodiče, sourozenci - kteří mají ostatně právo odmítnout výpověď.

Bez strachu, ale s rozvahou!

časopis "MENE TEKEL FARES", č. 3/81

Heslo pro podpis jsem si vypůjčil z podčáry titulní strany časopisu M. T. F. Výborné heslo, ať již se jedná o vzkaz čtenářům nebo o kredo vydavatelů. Jestli to je tak nebo onak, nedá se pouhým okem zjistit.

M. T. F. se mi jeví jako velmi podobné "Vahám". Tím nenapadám autory a hodnotu jejich prací, jen kroučím hlavou nad fantazií redaktorů.

Zajímavá je /kromě jiných/ informativní část časopisu /Stanovy AI, výstavy, hudební eventgarda, výročí/.

Dále bych už v podstatě opakoval své dojmy z Vah, což je zbytečné.

Tomu se tedy vyhnu a zíním se o poselství pro "milého snoba, blouda či bludičku". Už samotný název /jedná se o část většího celku, nazvaném "Základní úvahy", a je to celé věnováno autorově doktríně umění kdo je to umělec, kdo je haizlík, co je dobré a co je špatné, kdo je dobrý a kdo zlý, co je černé a co bílé, atd./ dává tušit, že nás čeká kázání. Taky že jo, a jaké!

V koutku duše věřím, že se jednalo o účelovou nadsázku, sloužící k dokumentování a ilustraci čehosi obecného, ale z toho, jak se autor rozhodl poplivat památku Jana Werichav souvislosti /aspoň časové/ s jeho smrtí, mi běhá mráz po zádech a nutí to k velmi neradostným úvahám.

Pokud to v časopise, ve kterém má čtenář dobrou vůli a naději nalézt něco svobodného a nezhovadilého, tak zasmrdí fanatickou netolerantností vůči komukoliv, kdo třeba dokázal mnohem víc než autor "úvah", ale podepsal nebo nepodepsal něco jiného, než je onen autor schopný vzít do krámu, tak je to zlé. Zvání z toho fašismus.

...." V české epoše jsou takoví umělci, kteří báječně dezorientovali a dezorientují zejména mladé lidi, mladé generace. Každý z nich měl či má svoje pole, z kterého režiséruje, domínuje i rejžuje. Nebyl to pouze Jan Werich a není to jen sám Jaroslav Dietl. Bylo a je hodně následovníků. Samá samozvaná eventgarda, mladé umění atd. Z eventgardního umění mírného pokroku v mezích zákona se hodně rejžuje, obzvláště když se občas meze různě zořou. Leckdo to poplete a Jan umělec má další peníze do šuflety. Werich byl z těch, kteří měli předstih. V době, kdy měl být spartak lidovým vozítkem pro pracující, on si jezdil v tatrplánu."

A kousek dál čteme a nevíme v tu chvíli pořádně, co vlastně držíme v ruce:

...."Mohu jenom litovat, jaká škoda, že Werich nebojoval v letech 1938-1945, když tak jediné pro sebe, jako už předtím i potom. Vidím to zjednodušeně. Nejsem složitá mělecká osobnost. Abych pokařčoval. Panu Werichovi nebylo nic svaté, vyjma jeho požitků. Ani bible. Seděl si vždycky klidně na dobré židli. Nemohu být opojen Werichem ani Dietlem. Život je opravdu jinde. Bez ohledu na jejich štrikování."...

Snad jsem citované vývody vytrhl z kontextu, ale existuje takový kontext, ve kterém by byly pro normálního čtenáře tyto věty přijatelné?

T y j s i P A K O !

vydává pro svou vnitřní potřebu Patafyzické KOLEGIUM Teplice.
číslo neoznačeno, rok 1981.

PAKO je fantastickou vzpruhou v šedi a stejnosti spousty svépomocných časopisů. Z názosku je vidět, že jde o patafyziku. V našem pohledu na časopisy" je PAKO skoro výjimkou. Ať už je ~~te~~ náš názor na patafyziku jakýkoli, snad každý po přečtení aspoň jednoho čísla nahlédne, že zde nechybí chuť, švih a radost z tvoření. Chvillemi se člověk válí smíchy po zemi, někdy se přistihne při myšlence, zda-li by se už, kčertu, neměl taky stát vědomým patafyzikem.

Rozbírám obsah PAKA, snadno by mohl posazovatel sklouznout do sporu o patafyziku. Na to však nemám, na to jsou odborníci v PAKU a mně nezbyvá, než abych jim tleskal.

Při čtení úvodního manifestu "Co je to patafyzika" jsem byl uchvácen imaginárním pojetím veškerého lidského snažení, zejména bláhovostí člověka nasazujícího krk za předělání světa. Stát se patafyzikem zřejmě umožňuje mít z celého světa jednu obrovskou srandu.

/....."Patafyzik/vědomý/necítí osobní zájem na angažovanosti něčoho, kdo se pokouší vytvářet hodnoty, nýbrž se chová po způsobu dítěte, dívajícího se do kaleidoskopu"/ Mani est nám vyloží, jak patafyzikové chápou svobodu:..."patafyzika je jediné řešení, které je schopno poskytnout jednomu každému skutečnou svobodu, nezávisle na prostředí, času, situaci, tato svoboda /rozuměj VNITŘNÍ SVOBODA - pozn. PAKO/ umožňuje globální pohled na lidské hemžení, asi jako bychom se zájmem sledovali pobíhání mravenců, namáhajících se s nejrůznějšími břemeny na stavbu mraveniště, které má v nejbližší době zdestruovat blížící se lijavec..."

Nedě mi, abych necitoval ještě závěrečnou větu manifestu: "Všechny cesty směřují k patafyzice, těch i oněch, neboť patafyzika je prostředkem i cílem, je to chrám i tvrz."

V PAKU i jinde najdeme názory, proklamace. Pokud si ovšem položíme otázku, kde z těchto snah vzniká skepse, tendenčnost, zoufalství, nekonečné polemiky a hledání pravd a nepravd, útoky a obrany, tragédie vnitřní i existenční a kde je výchozí idea cestou se srandě, čínorodosti, aktivitě, sdružování a pocitu že "je to ono", sami si tím odpovíme.

Je nesmyslem se domnívat, že PAKO nevidí a nereaguje na skutečnost. Omyl. Vidí a reaguje. Ale po svém. A na to má plné právo!

PAKO reaguje velmi citlivě a chytře na ledacos. A že je to fromou ptaf. manifestů, získáváním elektrické energie z kómina, divadelní hrou "Střihání ovcí", kritikou Čnanie s obrazovou dokumentací jaké jí zamezit, a mnoha dalšími fantastickými originálními kousky, to jeho kouzlo nijak nezmenšuje.

Zroveň nám PAKO dová závažné varování: "nezvyklo si už příliš mnoho rádo by vzdělanců čerpat podněty pro své myšlenky pouze z izolovaného světa vážně pesimistických úvah a ukecaných rozporů"

A nakonec bych dodal: každý má právo na svůj vztah ke světu. Patefyzika je jednou z možností. Možností umožňující radost z nadhledu a zároveň přístupnou pro lidi, kteří nemají klamné představy o světě, ale neztratili schopnost prohravost a srandu.

Asi tak to myslela redakce PAKA když společně s A. Jarrym prohlásila:

EJ TOČ SE TOČ SE MAŠINA!
UŽ MOZEK FRKAT ZAČÍNÁ
A PENZISTA UŽ ZHASÍNÁ
ZATRUBTE ŘITÍ V TUBU
AŽ ŽIJE NÁŠ DOBRÝ OTEC UBU!

Máme-li před sebou několi čísel VOKNA, potěší nás, že druhá kultura vydává už pomalu víc titulů, než ta první. VOKNO je časopis převážně o kultuře. O tom svědčí i výtvarné řešení obálky: v jednotlivých okenních tabulkách jsou fotografické symboly jednotlivých žánrů /hudba, výtvarné umění, literatura/.

Dosud se objevovalo mnoho materiálů o současné hudbě, v tomto smyslu není OKNO výjimkou, ale zejména informace o filmu a výtvarném umění jsou přínosné. Články přeložené jsou vybrány celkem vhodně, mají co říci i občanu sociálie. /pokud jde o články ze Západu/.

Časopis je doplněn ilustracemi a fotografiemi, z nichž aspoň některé mají profesionální úroveň. Vůbec se dá říci, že kvalita jednotlivých příspěvků je vyrovnaná zásluhou kvalit přispívajících autorů.

Tu se ale naskytá otázka, kterou by bylo možné si položit i nad jinými časopisy: Nezapomněli jsme na kritiku? Solidní, nestrannou kritiku? Čteme-le recenze a informace o kultuře, unikající v dosahu působnosti VOKNA, cítíme radost, že je to dost lidí, kterým jde o víc, než o žvanec. Ale taky si pomysleme: není to s námi už tak zlé, že se řídíme heslem: "Co je naše to je dobré".

Autoři recenzí se rozplývají v téměř mystickém nadšení nad tvorbou svých přátel. Jsem ráda, jestliže jim je to posilou, ale podle mého názoru by si tvorba uváděných autorů a skupin zasloužila serióznější kritiku. Čtenář se nedozví nic konkrétního. Ta bezbřehá adorace je ve své podstatě podobná kritikám v listech, s kterými nechce mít VOKNO nic společného. Často nastupuje místo rozumu cit, sice pochopitelný, ale pro teoretika neúnosný! Jak se zdá, odhodlávají se recenzemi ke kritice "ve vlastních řadách", pouze tam, kde je k tomu vedou osobní důvody. Rozhodující je autor, nikoliv dílo. To pak vede k přeceňování na jedné straně a k sebevědomému sudičství na straně druhé. Je-li recenzent sám člověkem labilním, přecitlivělým, posiluje své sebevědomí silnými slovy. Bohužel jsou příspěvky tohoto typu nejfrekventovanějšími tematy ve VOKNĚ.

VOKNO jako celek dává v podstatě dobrou, i když neuplnou, představu o své kultuře /t.j. o tom, čemu se věnuje okruh jeho příznivců a autorů/.

NEJV2T39M přínosem shledávám informace pro lidi, špatně obeznámené s tímto děním.

V.K.

